

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 457/2014-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 30. júla 2014 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSŤ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, zastúpenej Advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingová 4, Bratislava, konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta doc. JUDr. Branislava Fridricha, PhD., vedené pod sp. zn. Rvp 2127/2014, sp. zn. Rvp 2128/2014, sp. zn. Rvp 2129/2014, sp. zn. Rvp 2130/2014, sp. zn. Rvp 2131/2014, sp. zn. Rvp 2132/2014, sp. zn. Rvp 2133/2014, sp. zn. Rvp 2134/2014, sp. zn. Rvp 2135/2014, sp. zn. Rvp 2136/2014, sp. zn. Rvp 2137/2014, sp. zn. Rvp 2138/2014, sp. zn. Rvp 2139/2014, sp. zn. Rvp 2140/2014, sp. zn. Rvp 2141/2014, sp. zn. Rvp 2142/2014, sp. zn. Rvp 2143/2014, sp. zn. Rvp 2144/2014, sp. zn. Rvp 2145/2014, sp. zn. Rvp 2146/2014, sp. zn. Rvp 2147/2014, sp. zn. Rvp 2148/2014, sp. zn. Rvp 2149/2014, sp. zn. Rvp 2150/2014, sp. zn. Rvp 2151/2014, sp. zn. Rvp 2152/2014, sp. zn. Rvp 2153/2014, sp. zn. Rvp 2154/2014 a sp. zn. Rvp 2155/2014, ktorými namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 14 Co 122/2013 z 31. júla 2013, sp. zn. 5 Co 122/2013 z 31. júla 2013, sp. zn. 14 Co 121/2013 z 31. júla 2013, sp. zn. 8 Co 128/2013 z 27. augusta 2013, sp. zn. 2 Co 102/2013 z 28. februára 2013, sp. zn. 5 Co 148/2013 z 31. júla 2013, sp. zn. 14 Co 124/2013 z 20. augusta 2013, sp. zn. 5 Co 118/2013 z 31. júla 2013,

sp. zn. 8 Co 118/2013 z 27. augusta 2013, sp. zn. 14 Co 123/2013 z 31. júla 2013, sp. zn. 6 Co 581/2013 z 25. novembra 2013, sp. zn. 6 Co 608/2013 z 25. novembra 2013, sp. zn. 6 Co 609/2013 z 25. novembra 2013, sp. zn. 6 Co 610/2013 z 25. novembra 2013, sp. zn. 6 Co 611/2013 z 25. novembra 2013, sp. zn. 6 Co 612/2013 z 25. novembra 2013, sp. zn. 6 Co 613/2013 z 25. novembra 2013, sp. zn. 6 Co 614/2013 z 25. novembra 2013, sp. zn. 14 Co 452/2013 z 25. novembra 2013, sp. zn. 6 Co 450/2013 z 29. októbra 2013, sp. zn. 6 Co 563/2013 z 29. októbra 2013, sp. zn. 6 Co 564/2013 z 29. októbra 2013, sp. zn. 6 Co 565/2013 z 29. októbra 2013, sp. zn. 6 Co 566/2013 z 29. októbra 2013, sp. zn. 6 Co 567/2013 z 29. októbra 2013, sp. zn. 6 Co 568/2013 z 29. októbra 2013, sp. zn. 6 Co 569/2013 z 29. októbra 2013, sp. zn. 4 Co 416/2013 z 29. novembra 2013 a sp. zn. 14 Co 451/2013 z 25. novembra 2013, a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 2127/2014, sp. zn. Rvp 2128/2014, sp. zn. Rvp 2129/2014, sp. zn. Rvp 2130/2014, sp. zn. Rvp 2131/2014, sp. zn. Rvp 2132/2014, sp. zn. Rvp 2133/2014, sp. zn. Rvp 2134/2014, sp. zn. Rvp 2135/2014, sp. zn. Rvp 2136/2014, sp. zn. Rvp 2137/2014, sp. zn. Rvp 2138/2014, sp. zn. Rvp 2139/2014, sp. zn. Rvp 2140/2014, sp. zn. Rvp 2141/2014, sp. zn. Rvp 2142/2014, sp. zn. Rvp 2143/2014, sp. zn. Rvp 2144/2014, sp. zn. Rvp 2145/2014, sp. zn. Rvp 2146/2014, sp. zn. Rvp 2147/2014, sp. zn. Rvp 2148/2014, sp. zn. Rvp 2149/2014, sp. zn. Rvp 2150/2014, sp. zn. Rvp 2151/2014, sp. zn. Rvp 2152/2014, sp. zn. Rvp 2153/2014, sp. zn. Rvp 2154/2014 a sp. zn. Rvp 2155/2014 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 2127/2014.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 10. marca 2014 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorými namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uzneseniami Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 14 Co 122/2013 z 31. júla 2013, sp. zn. 5 Co 122/2013 z 31. júla 2013, sp. zn. 14 Co 121/2013 z 31. júla 2013, sp. zn. 8 Co 128/2013 z 27. augusta 2013, sp. zn. 2 Co 102/2013 z 28. februára 2013, sp. zn. 5 Co 148/2013 z 31. júla 2013, sp. zn. 14 Co 124/2013 z 20. augusta 2013, sp. zn. 5 Co 118/2013 z 31. júla 2013, sp. zn. 8 Co 118/2013 z 27. augusta 2013, sp. zn. 14 Co 123/2013 z 31. júla 2013, sp. zn. 6 Co 581/2013 z 25. novembra 2013, sp. zn. 6 Co 608/2013 z 25. novembra 2013, sp. zn. 6 Co 609/2013 z 25. novembra 2013, sp. zn. 6 Co 610/2013 z 25. novembra 2013, sp. zn. 6 Co 611/2013 z 25. novembra 2013, sp. zn. 6 Co 612/2013 z 25. novembra 2013, sp. zn. 6 Co 613/2013 z 25. novembra 2013, sp. zn. 6 Co 614/2013 z 25. novembra 2013, sp. zn. 14 Co 452/2013 z 25. novembra 2013, sp. zn. 6 Co 450/2013 z 29. októbra 2013, sp. zn. 6 Co 563/2013 z 29. októbra 2013, sp. zn. 6 Co 564/2013 z 29. októbra 2013, sp. zn. 6 Co 565/2013 z 29. októbra 2013, sp. zn. 6 Co 566/2013 z 29. októbra 2013, sp. zn. 6 Co 567/2013 z 29. októbra 2013, sp. zn. 6 Co 568/2013 z 29. októbra 2013, sp. zn. 6 Co 569/2013 z 29. októbra 2013, sp. zn. 4 Co 416/2013 z 29. novembra 2013 a sp. zn. 14 Co 451/2013 z 25. novembra 2013 (spolu ďalej aj „napadnuté uznesenia“).

Zo sťažností a z ich príloh vyplýva, že sťažovateľka je žalobkyňou v konaniach vedených Okresným súdom Bratislava III (ďalej len „okresný súd“), predmetom ktorých je náhrada majetkovej škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom okresného súdu, ktorý je teda súčasne súdom, ktorý sťažovateľke uvedenú škodu a nemajetkovú ujmu spôsobil. Na základe uvedeného

sťažovateľka očakávala, že dôjde k vylúčeniu okresného súdu a spory budú prikázané inému vecne príslušnému súdu v obvode krajského súdu.

Na základe skutočností uvedených sťažovateľkou v žalobných návrhoch okresný súd svojimi uzneseniami zaviazal sťažovateľku na zaplatenie súdneho poplatku za vznesené námietky zaujatosti. Na základe odvolaní podaných sťažovateľkou, podstatou ktorých bolo jej tvrdenie o nepodaní námietky zaujatosti, krajský súd napadnutými uzneseniami potvrdil prvostupňové rozhodnutia ako vecne správne.

Sťažovateľka argumentuje tým, že napadnutými uzneseniami krajský súd porušil ňou označené práva, keď:

- „a) rozhodol nad rámec zverenej právomoci;*
- b) rozhodol bez návrhu na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný;*
- c) svoje rozhodnutie oprel o neexistujúce právne skutočnosti;*
- d) svoje rozhodnutie formuloval na základe nesprávneho právneho posúdenia veci a s použitím chybných aplikácií a interpretácie práva;*
- e) svojím rozhodnutím porušil bez uvedenia dôvodov ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR...“*

Podľa sťažovateľky krajský súd napadnuté uznesenia založil na nesprávnom právnom posúdení návrhov podaných sťažovateľkou ako námietok zaujatosti, hoci tieto podania neboli dostatočne určité a nespĺňali náležitosti námietky zaujatosti upravené v § 15a zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“). Napriek uvedenému okresný súd aj krajský súd prejavy vôle sťažovateľky obsiahnuté v podaných žalobách vyhodnotili ako námietky zaujatosti.

Sťažovateľka v sťažnostiach tiež poukázala na rozhodnutia iných všeobecných súdov, ktoré v skutkovo a právne zhodných veciach rozhodli o zrušení uznesenia súdu prvého stupňa.

Rovnako tak sťažovateľka nesúhlasí s tým, ako krajský súd v napadnutých uzneseniach vymedzil rozsah vecného oslobodenia od súdnych poplatkov podľa § 4 zákona

Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov.

Namietané porušenie základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu odôvodňuje sťažovateľka tým, že okresný súd jej uložil povinnosť poskytnúť finančné plnenie štátu bez práva štátu na takéto plnenie, čím došlo k nedôvodnému zníženiu jej majetku, pričom krajský súd toto pochybenie nenapravil.

V nadväznosti na uvedené sťažovateľka žiada, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví porušenie jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutými uzneseniami, zruší napadnuté uznesenia krajského súdu, veci vráti na ďalšie konanie a prizná jej finančné zadost'učinenie, ako aj úhradu trov konania. Sťažovateľka tiež navrhuje, aby ústavný súd rozhodol o „*odklade vykonateľnosti*“ napadnutých uznesení krajského súdu.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne

neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

II.1 K bodu 1 výroku tohto uznesenia

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku.

V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie veci, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí na spoločné konanie, avšak v súlade s § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy primerane použiť na prípadné spojenie vecí § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 2127/2014, sp. zn. Rvp 2128/2014, sp. zn. Rvp 2129/2014, sp. zn. Rvp 2130/2014, sp. zn. Rvp 2131/2014, sp. zn. Rvp 2132/2014, sp. zn. Rvp 2133/2014, sp. zn. Rvp 2134/2014, sp. zn. Rvp 2135/2014, sp. zn. Rvp 2136/2014, sp. zn. Rvp 2137/2014, sp. zn. Rvp 2138/2014, sp. zn. Rvp 2139/2014, sp. zn. Rvp 2140/2014, sp. zn. Rvp 2141/2014, sp. zn. Rvp 2142/2014, sp. zn. Rvp 2143/2014, sp. zn. Rvp 2144/2014, sp. zn. Rvp 2145/2014, sp. zn. Rvp 2146/2014, sp. zn. Rvp 2147/2014, sp. zn. Rvp 2148/2014, sp. zn. Rvp 2149/2014, sp. zn. Rvp 2150/2014, sp. zn. Rvp 2151/2014, sp. zn. Rvp 2152/2014, sp. zn. Rvp 2153/2014, sp. zn. Rvp 2154/2014 a sp. zn. Rvp 2155/2014, z ktorých vyplýva ich právna a skutková súvislosť, a prihliadajúc taktiež na totožnosť v osobe sťažovateľky a rozhodnutia krajského súdu, proti ktorým tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd, aplikujúc § 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 112 ods. 1 OSP, tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto uznesenia.

II.2 K bodu 2 výroku tohto uznesenia

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde sa k návrhu na začatie konania musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom. Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania, okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Ustanovenie § 20 zákona o ústavnom súde sa v celom rozsahu vzťahuje na sťažnosť podľa § 49 a nasl. zákona o ústavnom súde.

Podľa § 50 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 musí obsahovať, ktoré základné práva alebo slobody sa podľa tvrdenia sťažovateľa porušili [písm. a)], označenie právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým sa porušili základné práva alebo slobody [písm. b)], a označenie, proti komu smeruje [písm. c)]. Podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde k sťažnosti sa pripojí kópia právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu.

Z uvedeného vyplýva, že ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde).

V rozpore so svojou povinnosťou podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažovateľka k sťažnostiam nepripojila kópie právoplatných rozhodnutí krajského súdu, ktorými malo dôjsť k porušeniu označených práv podľa ústavy a dohovoru.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že sťažnosti v predloženej podobe nespĺňajú náležitosti kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom ustanovené v § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

V súvislosti s uvedeným nedostatkom ústavný súd pripomína, že tento nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na takýto postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, III. ÚS 357/2010, II. ÚS 309/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010). V tejto spojitosti ústavný súd už vo svojom uznesení sp. zn. II. ÚS 117/05 z 11. mája 2005 uviedol: „Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom.“ Aj v tomto ohľade naďalej zostáva v platnosti zásada „*vigilantibus iura scripta sunt*“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

Vzhľadom na uvedené ústavný súd odmietol sťažnosti sťažovateľky už pri ich predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. júla 2014